

Brandpreventie en compartimentering

Veehouders kunnen verschillende maatregelen nemen om stalbranden te voorkomen, stelt Erwin Braak, technisch specialist bij verzekeringsmaatschappij Interpolis. Ook legt hij uit wat er gaat veranderen wat betreft de compartimentering van stallen.

Om het aantal stalbranden te verminderen moeten er maatregelen genomen worden. (foto: Bert Kamp)

Wat kunnen veehouders doen om stalbranden te voorkomen?

"De onderdelen waarop een veehouder zijn bedrijf kan screenen zijn de elektrische installaties, het isolatiemateriaal, branddetectieapparatuur en een bluswatervoorziening. Daarnaast zijn compartimentering, bij nieuwbouw, en het nauwkeurig uitvoeren van brandgevaarlijke werkzaamheden zoals lassen en slijpen aandachtspunten bij brandpreventie."

Wat zijn vaak gemaakte fouten?

"Een vaak gemaakte fout bij de elektrische installaties is het voortborduren op de originele schakel- en groepkasten als er enkele afdelingen, of een nieuwe stal, worden bijgebouwd. Stoppen en stroomkabels kunnen overbelast raken als ze warmer worden dan 105 graden Celsius. Er kan dan brand uitbreken. Regelmatig elektrische installaties nalopen, eventueel met een warmtebeeldcamera is aan te bevelen. Ook het vervangen van kapotte starters in tl-bakken is raadzaam, evenals het vervangen van oude wandcontactdozen. Ammoniak tast de contactdozen aan waardoor ze op den duur niet meer betrouwbaar zijn."

U noemt isolatiemateriaal als aandachtspunt. Wat kan daaraan verbeterd worden?

"Voor het isoleren van stallen kunnen veehouders het beste gebruik maken van steen- of glaswol of afgeleide producten. Deze isolatiematerialen hebben een brandklasse A en leveren geen bijdrage aan een brand. Pur en pir vallen onder brandklasse D, C of B. Na de eerste resultaten van het Actieplan stalbranden is het Bouwbesluit, versie 1-1-2017, aangepast. Nieuwe veestallen mogen alleen nog uitgevoerd worden met isolatiematerialen met een brandklasse B of hoger. In het Bouwbesluit is tevens opgenomen dat technische ruimten bij nieuwbouw minimaal zestig minuten brandwerend moeten zijn. Naast het gekozen materiaal voor de wanden, heeft dit ook consequenties voor de wijze

waarop de doorvoer van pijpen en leidingen gemaakt wordt. Leveranciers hebben hier diverse oplossingen voor ontwikkeld die brand- en rookvrij zijn en geen giftige stoffen afgeven tijdens verhitting."

Branddetectie kan branden voorkomen, maar hiervan wordt nog weinig gebruik gemaakt.

"Branddetectie is vaak een sluitpost, zowel bij nieuwbouw als in bestaande stallen, maar is verplicht als er compartimenten worden gebouwd. De brandweer wordt dan tijdig ingeschakeld waardoor een brand binnen het betreffende compartiment blijft. Standaard rookmelders die in huis worden gebruikt zijn niet geschikt voor stallenbouw. Stof- en ammoniakdeeltjes die in de lucht hangen, tasten de rookmelders aan waardoor deze niet meer bruikbaar zijn."

Wat is goed detectiemateriaal?

"Aspiratiedetectie en listkabels voldoen in een stal. Aspiratiedetectie is een buizensysteem dat continu luchtmonsters neemt. Kleine onzichtbare rookdelen, die tijdens de smeulfase van een beginnende brand vrijkomen, worden herkend. Listkabels zien eruit als een elektriciteitskabel en kunnen door de gehele stal gelegd worden. In de kabels zitten temperatuursensoren die op verschillende afstanden in de kabel zijn geplaatst. Bij een snelle stijging van de temperatuur geeft dit systeem een alarm. Goedkoop is het niet. Een listkabel kost tussen de 25 en 30 euro per strekkende meter."

Verzekeringsmaatschappijen stellen tegenwoordig ook steeds vaker eisen aan de bluswatervoorziening. Welke eisen stelt Interpolis?

"Voor open water, bijvoorbeeld een sloot, houdt Interpolis bij nieuwbouw een capaciteit aan van minimaal 60 kuub water per uur gedurende vier uur. De waterbron moet minimaal 60 centimeter diep zijn en mag zich niet verder dan 225 meter van de eventuele brandhaard bevinden. Voor geboorde putten geldt een capaciteit van 90 kuub per uur gedurende vier uur."

Het Bouwbesluit gaat uit van dierverblijven tot maximaal 2.500 vierkante meter. Diegenen die groter willen bouwen moeten de vuurlast van het gebouw verminderen tot een niveau dat beneden de 300 kg vurenhout per vierkante meter ligt. Dit gaat komend jaar veranderen. Wat is de wijziging?

"De berekening van de grootte van het compartiment gaat in de loop van 2018 veranderen. Dan geldt er een nieuwe berekening voor de grootte van compartimenten gebaseerd op NEN-EN 6060, bijlage J. Sommige gemeenten accepteren nu al deze rekenmethodiek. De berekening is beter dan de discutabele vuurlastberekening maar is nog niet op alle onderdelen consequent. Omdat de berekening gebaseerd is op het beperken van risico's, sluit de denkwijze wel beter aan bij die van de verzekeraars."

Tot slot. Interpolis stelt aanvullende eisen op het Bouwbesluit als het gaat over de minimale afstand tussen twee gespiegelde stallen van 10 meter. Wat zijn die eisen?

"Bij een afstand van 10 meter zal in 80 procent van de gevallen het vuur niet overslaan. Dichter bij elkaar bouwen van de stallen is alleen mogelijk als er een brandscheiding wordt gemaakt door bijvoorbeeld stalen windkappen voor de luchtinlaat te plaatsen."

Meer informatie

[Dossier Interpolis - Gebouwen en installaties landbouw](#)

[Extra inspecties na toename stalbranden](#)

Agrabeton, december 2017
